

В умовах економічної кризи можливості держави в наданні соціальних послуг стають більш обмеженими. На жаль, чинний закон не регулює надання соціальних послуг комерційними організаціями.

Окремі положення Закону так і залишилися нереалізованими, зокрема не завершена розробка передбаченого «Державним класифікатором соціальних стандартів і нормативів» комплексу індикаторів якості послуг соціальної сфери. До цих пір також не розроблені нормативи регулювання тарифів на оплату соціальних послуг. Система послуг соціальної сфери як була, так і залишається побудованою за принципом утримання постачальників послуг. Внаслідок цього на сьогоднішній день:

- Не визначені і не затверджені стандарти якості надання послуг соціальної сфери;
- Частина послуг соціальної сфери, що надається недержавними постачальниками, нормативно не регульована і позбавлена державної підтримки;
- Замовники послуг соціальної сфери (а це, як правило, органи місцевого самоврядування) не знають вартості конкретних послуг;
- Немає механізмів визначення ефективності використаних коштів, сплачених за їх надання;
- Відсутнє належне економічне обґрунтування витрат на надання соціальних послуг;
- Ефективність надання послуг оцінюється виключно за кількістю осіб, які отримали послугу, при цьому якість наданої соціальної послуги залишається невизначеною;
- Замовників послуг негласно «прив'язують» до фіксованих постачальників, позбавивши їх отримання послуг з альтернативних постачальників за конкурентними цінами. Споживачі послуг позбавлені можливості вибору постачальника, а сам постачальник позбавлений стимулів підтримки послуг на високому рівні.

Відсутність ринкової конкуренції є основним недоліком в існуючій системі соціальних послуг в Україні.

При цьому, на наш погляд, здійсненням невеликого комплексу заходів, можна істотно поліпшити надання соціальних послуг населенню, а саме необхідно:

- а) розробити та забезпечити єдину нормативно-правову основу надання соціальних послуг комерційними, державними підприємствами, а також неприбутковими організаціями;
- б) завершити розробку державних соціальних стандартів якості послуг.

Слід також зазначити, що Податковим кодексом України передбачені певні податкові пільги для постачальників послуг соціальної сфери. Зокрема, згідно з підпунктом 197.1.5 пункту 197.1 статті 197 Податкового кодексу України від податку на додану вартість звільняються операції з поставки послуг з охорони здоров'я закладами охорони здоров'я, що мають ліцензію на поставку таких послуг, а також поставки послуг реабілітаційними установами для інвалідів та дітей інвалідів, які мають ліцензію на поставку таких послуг.

Для стимулювання платників податків до підвищення соціальної захищеності інвалідів, згідно пункту 154.1 ст.154 Податкового Кодексу, звільняється від оподаткування прибуток підприємств, які засновані громадськими організаціями інвалідів і є їх повною власністю при дотриманні ними певних вимог. Від оподаткування звільняється також прибуток підприємств, отриманий від продажу дитячого харчування власного виробництва на митній території України. Також від оподаткування звільняється прибуток державних підприємств «Міжнародний дитячий центр «Артек» і «Український дитячий центр «Молода гвардія» від здійснення діяльності з оздоровлення та відпочинку дітей. (П.154.5 ст.154 Кодексу).

Передбачені Податковим Кодексом пільги разом з вищезазначеними заходами покликані сприяти формуванню сучасної ринкової моделі соціальної політики в країні. А результатом реалізації грамотної соціальної політики має стати підвищення якості життя в Україні та гарантування гідного рівня життя населення.

Н.І. Єсінова, канд. техн. наук, проф. (ХДУХТ, Харків)

Т.В. Безугла, студ. (ХДУХТ, Харків)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДИХ СПЕЦІАЛІСТІВ

В умовах ринкової економіки праця людини виступає товаром і роботодавець обирає лише професійно підготовлених працівників. Нестабільна економічна ситуація загострила проблему зайнятості молоді. В наш час стати безробітним дуже легко, а знайти більш-менш достойну роботу – важко. Нажаль, наявність проблеми на молодіжному ринку (молодих спеціалістів тільки після закінчення університету) простежується неозброєним оком. Молодь – одна з груп населення, яка більшою мірою, ніж інші, потерпає від негативних соціально-економічних процесів. Тому саме вона потребує державної соціальної підтримки на початку адаптації і виходу на ринок праці. Майже кожний молодий спеціаліст після закінчення вищого навчального закладу стикається з одним великим питанням: «Куди влаштуватися працювати», і дуже рідко знаходиться відповідь. Далеко не всі компанії, розкривають обійми та чекають до себе на роботу студентів і випускників вузів, особливо якщо ваша спеціальність не відноситься до переліку престижних.

Проблема працевлаштування молоді полягає сьогодні, як і у відсутності робочих місць, так і у нездатності держави, роботодавців та самих молодих спеціалістів знайти спільну мову. Роботодавці, на жаль, бажають відразу мати відданого суперпрофесіонала, який був би готовий працювати за середню зарплату 12 годин на день без вихідних. Натомість молоді спеціалісти, бажають здебільшого протилежного.

Збалансувати цей конфлікт інтересів мала б насамперед держава, представники якої не втомлюються проголошувати, що молодь – її, держави, майбутнє. Звідси постає необхідність напрацювання ефективної державної політики щодо працевлаштування молоді, особливо з огляду на ті негативні тенденції, які протягом тривалого часу спостерігаються в економіці України. Окрім цього, загострення проблеми молодіжного безробіття тягне за собою цілу низку соціальних небезпек для суспільства загалом. При цьому масштаб та глибина останніх перебувають мало не у геометричній прогресії до кількості молодих осіб, які втратили або не можуть знайти роботу. Дійсно, при спробах працевлаштування у молоді виникають численні проблеми. Законодавством передбачена значна кількість гарантій для молоді, що прагне працювати, проте часто вони стикаються з відсутністю зацікавленості роботодавців забезпечувати роботою молодь, особливо недостатньо освічену і без досвіду роботи. З іншого боку, молода людина, не знайшовши роботу за фактом, починає деградувати як спеціаліст: втрачається кваліфікація, без практичного застосування втрачаються практичні навички. Врешті-решт, у частини молоді губиться бажання працювати взагалі. А зважаючи на те, що умови на ринку праці диктує роботодавець, який зазвичай вимагає спеціалістів із досвідом роботи, молодим спеціалістам дуже важко працевлаштуватися.

В даних економічних умовах країни зустрічаються проблеми працевлаштування без трудової книжки, що не є прийнятними, особливо для молоді, яка шукає часто перше постійне місце роботи з перспективою набуття певних навичок, соціальної стабільності та захисту. Цей процес в економіці та зміна галузевої структури зайнятості призводять до перетікання частини робочої сили (особливо її молодіжного сегменту) у нелегальний «тіньовий» бізнес.

Взагалі необхідно повернути статус молодого спеціаліста з першим місцем роботи та всіма привілеями котрі були раніше для випускників, а саме:

- обов'язкове працевлаштування на три роки, для відпрацювання державного замовлення, це надало б змоги набратися практики;
- надання гуртожитку або квартири (велика кількість випускників, хочуть жити - самостійно і працювати але нажаль не мають змоги);
- соціальні гарантії та інше.

До того ж підприємствам слід підтримувати соціальну політику держави в контексті трудового забезпечення молодих спеціалістів, а саме через можливість надання безоплатної трудової практики студентів старшокурсників, що надасть можливість:

- використання безкоштовної трудової сили;
- розширення пошуку молодих кадрів, для організацій;
- надання практики молодим спеціалістам;
- надання безпосереднього працевлаштування студентів;
- здійснення позитивних кон'юнктурних зсувів на ринку робочої сили України.

Від цього буде користь не тільки для студентів та підприємств, а й державі.

Висновок, який може бути зроблений – це визнати існування гострої проблеми зайнятості молоді в нашій країні і допомогти їй адаптуватися в складній і не стабільній обстановці, підняти їх конкурентоспроможність на ринку праці.

Н.І. Єсінова, канд. техн. наук, проф. (ХДУХТ, Харків)

Д.А. Горн, студ. (ХДУХТ, Харків)

НЕОБХІДНІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ МОЛОДІЖНОГО СЕГМЕНТА СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

Молодіжний сегмент ринку праці – найбільш проблемна частка загальнонаціонального ринку праці. Пошуки першого робочого місця, невідповідність рівня та якості отриманої освіти професійним обов'язкам, відсутність досвіду роботи, невідповідність запитів молоді та пропозицій роботодавців посилюють напруження на ринку праці. Недостатня увага з боку держави до таких проблем, відсутність системної програми регулювання, законодавча неврегульованість можуть стати підґрунтям для соціальних та політичних потрясінь.

Необхідність посилення державного втручання у покращення стану молодіжного сегменту зумовлена деформованістю структури економіки та нестабільністю її динаміки, неефективністю діючого механізму стимулювання роботодавців до створення робочих місць у високопродуктивних секторах економіки, відсутністю повної інформації щодо реальної місткості окремих сегментів ринку праці та професійно-кваліфікаційної структури попиту на робочу силу та її пропозиції, відсутністю ефективної конкуренції в межах молодіжного сегменту ринку праці.

Актуальність вирішення, гострота та складність цих проблем обумовлюють потребу наукового обґрунтування нової методології і методики дослідження структурно-динамічних зрушень у межах молодіжного сегменту національного ринку праці та визначення перспектив його розвитку.

Роботодавці не хочуть брати на роботу початківців, мотивуючи це відсутністю у них досвіду. Але ж де його набуди, якщо немає можливості отримати роботу? Аби збалансувати попит і пропозицію на ринку праці,